

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

Offerundersøgelserne 2005-2020. Hovedtal.

Indhold

1	Indledning	3
1.1	Undersøgelsens data og metode	3
2	Tyveri	5
2.1	Indbrud	7
3	Hærværk	9
4	Vold	11
4.1	Partnervold	12
4.2	Psykisk vold	14
5	Voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser	15
5.1	Øvrige seksuelle krænkelser	17
6	Kriminalitet begået på internettet	19
7	Den samlede udsathed for tre former for kriminalitet	22
8	Bekymring for kriminalitet	24
9	Litteratur	26

1 Indledning

I denne rapport opsummeres resultater vedrørende de seneste 16 års offerundersøgelser, og de overordnede udviklingstendenser for perioden 2005-2020 beskrives. Analyserne er foreløbige og vil i en senere rapport blive uddybet og kommenteret yderligere.

I rapporten belyses udsathed for tyveri – herunder også indbrud – hærværk, vold – herunder partnervold og psykisk vold – voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser samt kriminalitet begået på internettet. Desuden indeholder rapporten et afsnit om kriminalitetsudviklingen for udsathed for tyveri, hærværk og vold samlet. I rapportens sidste afsnit belyses befolkningens bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet samt den generelle bekymring for kriminalitet i samfundet.

Hovedparten af undersøgelsens spørgsmål omhandler udsathed for kriminalitet inden for de seneste 12 måneder forud for udspejgningstidspunktet. Undersøgelserne er foretaget løbende gennem året. Undersøgelsen i 2020 vil dermed også omfatte perioder med nedlukning af samfundet grundet COVID-19. Det vides fra andre undersøgelser, at kriminalitetsbilledet har forandret sig i denne periode (se for eksempel Mannov et al. 2020 og Gerell et al. 2020).

Offerundersøgelsen er finansieret af Det Kriminalpræventive Råd, Justitsministeriet og Rigspolitiet og er gennemført i samarbejde med Københavns Universitet.

1.1 Undersøgelsens data og metode

Offerundersøgelsen er gennemført som et led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser. Omnibusundersøgelser er spørgeskemaundersøgelser, hvor der samles flere emner i ét spørgeskema. De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelsen, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen på 16-74 år. I hvert af årene fra 2005-2015 er der cirka 18.000 personer, der er blevet anmodet om at deltage i undersøgelsen, mens nettostikprøven i årene 2016-2020 er lidt større. Således udgøres nettostikprøven i 2020 af 25.122 personer, jf. tabel 1. I 2020 er antallet af gennemførte besvarelser 13.255, hvilket giver en svarprocent på 53. Svarprocenten har i en længere årrække været faldende, men i 2020 ses en højere svarprocent end i 2019. Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver af respondenterne for hermed at tage højde for eventuelle skævheder i datamaterialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (tre områder) og boligens art. Den vægting blev derefter ændret, blandt andet foranlediget af indførelsen af forskerbeskyttelsesord-

ningen. De aktuelle personvægte er baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, indkomst (familiens), socioøkonomisk klassificering, region (fem områder), etnicitet og uddannelse.¹

Tabel 1

Stikprøvestørrelse, antal gennemførte besvarelser og svarprocent fordelt efter år, 2005-2020.

	Nettostikprøve	Antal besvarelser	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010	18.442	11.585	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013	17.750	10.446	59 %
2014	18.910	11.441	61 %
2015	18.845	11.492	61 %
2016	20.441	12.162	59 %
2017	21.169	11.710	55 %
2018	21.412	11.295	53 %
2019	22.894	11.385	50 %
2020	25.122	13.255	53 %
2005-2020	311.666	186.230	60 %

¹ For en mere detaljeret gennemgang af undersøgelsens data og metode herunder årsager til bortfald og vægtning af data se rapporten: Pedersen et. al 2020: "Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2019".

2

Tyveri

Tabel 2 viser udviklingen i andelen af 16-74-årige, der har oplevet at være udsat for tyveri inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet. I tabellen angives endvidere statistiske sikkerhedsintervaller. Andelen, der har været udsat for tyveri, udviser en svagt faldende tendens over årene. Blandt de adspurgte i 2020 var andelen på otte pct., hvilket svarer til mellem 332.000 og 389.000 ofre.² Denne andel er den mindste målt i perioden fra 2005-2020 og er statistisk signifikant mindre end den gennemsnitlige andel for perioden som helhed og end andelen blandt de adspurgte i 2019 alene.

Tabel 2

Ofre for tyveri, 2005-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

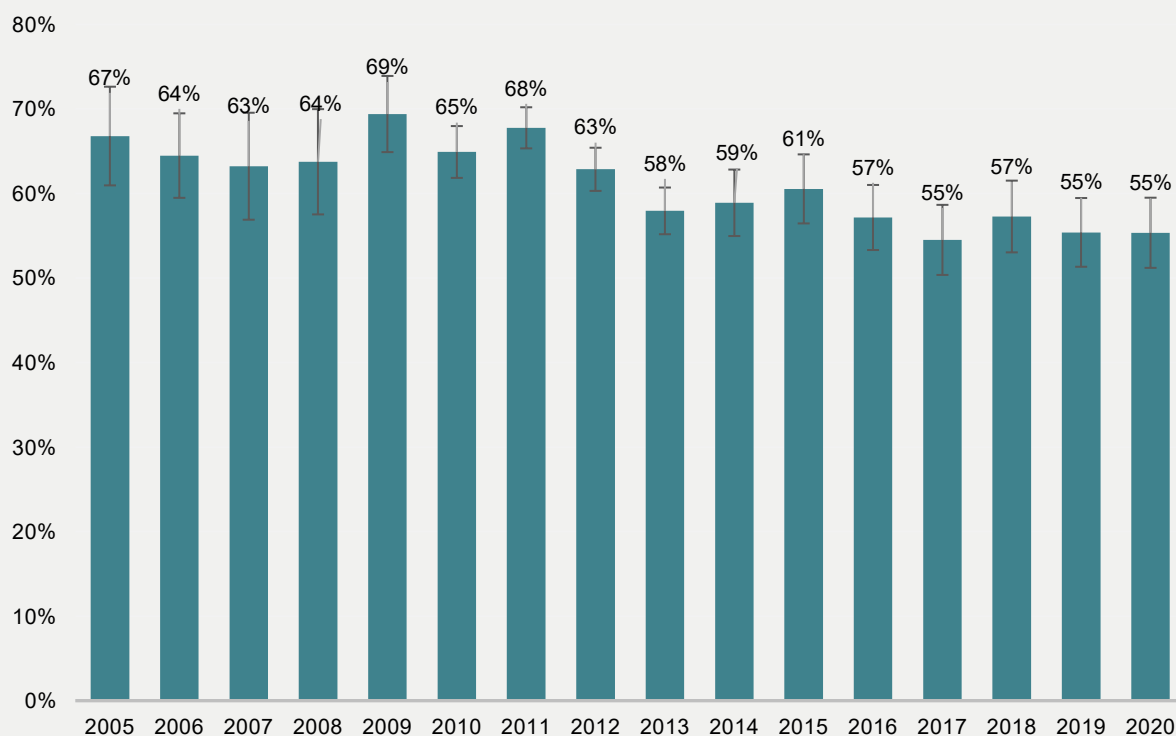
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	13 %	(11,4 % - 14,3 %)	507.000	(448.000 - 566.000)
2006	12 %	(11,1 % - 13,6 %)	489.000	(441.000 - 537.000)
2007	11 %	(9,8 % - 12,6 %)	446.000	(391.000 - 502.000)
2008	12 %	(10,3 % - 13,2 %)	474.000	(416.000 - 532.000)
2009	11 %	(9,6 % - 11,6 %)	431.000	(391.000 - 470.000)
2010	12 %	(11,2 % - 12,6 %)	485.000	(456.000 - 515.000)
2011	12 %	(11,5 % - 12,7 %)	498.000	(474.000 - 522.000)
2012	12 %	(11,3 % - 12,5 %)	492.000	(466.000 - 518.000)
2013	11 %	(10,1 % - 11,4 %)	447.000	(422.000 - 472.000)
2014	10 %	(9,6 % - 11,2 %)	431.000	(400.000 - 465.000)
2015	10 %	(8,8 % - 10,3 %)	406.000	(373.000 - 438.000)
2016	11 %	(10,0 % - 11,6 %)	453.000	(423.000 - 490.000)
2017	10 %	(9,0 % - 10,5 %)	411.000	(380.000 - 445.000)
2018	9 %	(8,6 % - 10,2 %)	401.000	(371.000 - 436.000)
2019	10 %	(9,4 % - 11,0 %)	436.000	(401.000 - 469.000)
2020	8 %	(7,7 % - 9,1 %)	362.000	(332.000 - 389.000)

² Det uvægtede antal tyveriofre i stikprøven varierer mellem 210 og 1.366 per år i perioden 2005-2020. Denne forskel skyldes hovedsageligt, at antallet af måneder, hvori der indgår spørgsmål vedrørende udsathed for tyveri, varierer gennem perioden.

Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri udviser et lavere niveau de senere år end tidligere i perioden, jf. figur 1. Blandt de adspurgte i 2020 var det 55 pct. af tyveriofrene, der havde anmeldt forholdet til politiet, eller hvor politiet havde fået kendskab om forholdet på en anden måde. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2019, men er statistisk signifikant mindre end andelen for perioden fra 2005-2019 samlet set.

Figur 1

Pct. af ofre for tyveri der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 2005-2020, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

2.1

Indbrud

Siden 2012 er de 16-74-åriges udsathed for indbrud³ undersøgt særskilt. Hovedtallene for udviklingen i indbrudstyverier er anført i tabel 3. I 2020 var det 2,4 pct., der havde oplevet at være udsat for indbrud inden for det seneste år forud for besvarelestidspunktet, hvilket svarer til mellem 86.000 og 117.000 ofre. Denne andel er statistisk signifikant mindre end perioden fra 2014-2019 samt statistisk signifikant mindre end den tilsvarende andel for 2019 alene.⁴

Tabel 3

Ofre for indbrud, 2012-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2012	3,6 %	(3,3 % - 4,0 %)	149.000	(135.000 - 163.000)
2013	3,6 %	(3,2 % - 3,9 %)	148.000	(134.000 - 162.000)
2014	3,5 %	(3,1 % - 4,0 %)	147.000	(127.000 - 166.000)
2015	3,0 %	(2,5 % - 3,4 %)	128.000	(107.000 - 144.000)
2016	3,6 %	(3,1 % - 4,0 %)	149.000	(130.000 - 170.000)
2017	2,9 %	(2,5 % - 3,4 %)	125.000	(106.000 - 143.000)
2018	2,8 %	(2,4 % - 3,2 %)	119.000	(101.000 - 139.000)
2019	3,2 %	(2,7 % - 3,6 %)	138.000	(118.000 - 156.000)
2020	2,4 %	(2,0 % - 2,7 %)	102.000	(86.000 - 117.000)

³ Ved indbrud forstås, at gerningspersonen uden tilladelse forsøger at opnå eller opnår adgang til privat hjem med henblik på tyveri. Andre tyverier fra hjemmet eller tyveri fra eksempelvis garager, parkerede biler, lofts- eller kælderrum, sommerhuse o.l. er ikke omfattet af denne definition af indbrud.

⁴ Det uvægtede antal indbrudsofre i stikprøven varierer mellem 157 og 423 per år i perioden 2012-2020. Grundet store forskelle i stikprøvestørrelse sammenlignes ikke med 2012 og 2013.

Anmeldelsestilbøjeligheden ved indbrud er betydeligt højere, end tilfældet er for tyveri generelt. Af tabel 4 fremgår det, at blandt de adspurgte i 2020 havde 84 pct. af indbrudsofrene anmeldt forholdet til politiet, eller politiet havde fået kendskab til forholdet på anden vis. Når der alene er tale om et indbrudsforsøg, anmeldes det i knap seks ud af ti tilfælde. I 2020 er tilbøjeligheden til at anmelde indbrud og indbrudsforsøg statistisk signifikant lavere end i perioden fra 2014 til 2019, dog er der ikke nogen statistisk signifikant forskel på anmeldelsestilbøjeligheden i 2019 og 2020.

Tabel 4

Pct. af ofre for indbrud der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 2014-2020 fordelt efter indbrud og indbrudsforsøg⁵.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Procent af fuldbyrdede indbrud anmeldt til politiet	91 %	90 %	90 %	89 %	93 %	90 %	84 %
Procent af indbrudsforsøg anmeldt til politiet	65 %	57 %	49 %	57 %	62 %	60 %	58 %
Procent af alle indbrud og indbrudsforsøg anmeldt til politiet.	83 %	81 %	78 %	80 %	83 %	79 %	73 %

⁵ Data for 2012 og 2013 er ikke inkluderet i tabellen, da det i materialet fra disse år ikke var muligt at skelne mellem indbrudsforsøg og fuldbyrdede indbrud.

3

Hærværk

Udviklingen i andelen af befolkningen, der har oplevet at være udsat for hærværk inden for det seneste år forud for besvarelsestidspunktet, er angivet i tabel 5.⁶ I 2020 var det fire pct., der angav at have været udsat for hærværk, hvilket ikke er statistisk signifikant forskelligt fra det forudgående år, men det er statistisk signifikant mindre end perioden fra 2005-2019 samlet set. Fra 2005 til 2020 er andelen, der har oplevet sig udsat for hærværk, halveret, og denne ændring er statistisk signifikant.

Tabel 5

Ofre for hærværk, 2005-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

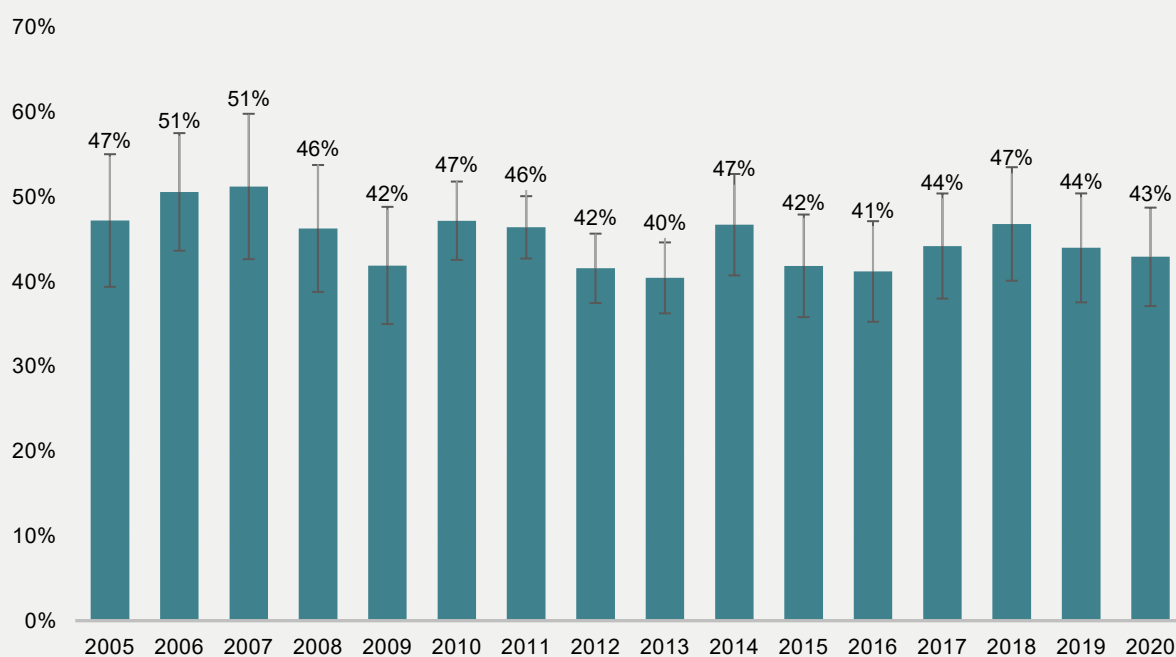
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	8 %	(6,9 % - 9,3 %)	318.000	(270.000 - 366.000)
2006	7 %	(6,1 % - 8,0 %)	279.000	(242.000 - 316.000)
2007	7 %	(5,5 % - 7,7 %)	265.000	(221.000 - 308.000)
2008	9 %	(7,6 % - 10,1 %)	355.000	(304.000 - 405.000)
2009	5 %	(4,5 % - 5,9 %)	211.000	(182.000 - 240.000)
2010	6 %	(5,2 % - 6,2 %)	234.000	(213.000 - 255.000)
2011	6 %	(5,6 % - 6,5 %)	249.000	(232.000 - 267.000)
2012	5 %	(4,4 % - 5,2 %)	199.000	(184.000 - 216.000)
2013	5 %	(4,3 % - 5,0 %)	194.000	(178.000 - 210.000)
2014	5 %	(4,1 % - 5,1 %)	191.000	(168.000 - 213.000)
2015	4 %	(3,9 % - 5,0 %)	187.000	(164.000 - 209.000)
2016	4 %	(3,9 % - 5,0 %)	189.000	(168.000 - 212.000)
2017	4 %	(3,8 % - 4,9 %)	186.000	(163.000 - 208.000)
2018	4 %	(3,3 % - 4,4 %)	165.000	(143.000 - 187.000)
2019	4 %	(3,5 % - 4,6 %)	174.000	(151.000 - 195.000)
2020	4 %	(3,7 % - 4,7 %)	180.000	(159.000 - 200.000)

⁶ Det uvægtede antal hærværks ofre i stikprøven varierer mellem 124 og 662 per år i perioden 2005-2020. Denne forskel skyldes hovedsageligt, at antallet af måneder, hvori der indgår spørgsmål vedrørende udsathed for hærværk, varierer gennem perioden.

Figur 2 viser anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk. I 2020 var det 43 pct. af hærværksofferne, der havde anmeldt hærværksforholdet til politiet, eller hvor politiet havde fået kendskab til forholdet på anden vis. Fra 2005 til 2020 har der været nogen variation i anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk, men uden entydig udviklingstendens. Sammenlignet med 2019 er der ikke statistisk signifikant forskel, dog er anmeldelsestilbøjeligheden statistisk signifikant lavere end gennemsnittet for perioden fra 2005 til 2019.

Figur 2

Pct. af ofre for hærværk der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 2005-2020, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

4

Vold

Andelen af de adspurgte 16-74-årige i 2020, der havde oplevet sig udsat for vold inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet, var 1,3 pct., jf. tabel 6.⁷ Dette adskiller sig ikke statistisk signifikant fra 2019, men er statistisk signifikant mindre end i perioden som helhed. Dette svarer til, at mellem 47.000 og 63.000 af de 16-74-årige i 2020 havde oplevet sig udsat for vold.

Tabel 6

Ofre for vold, 2005-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

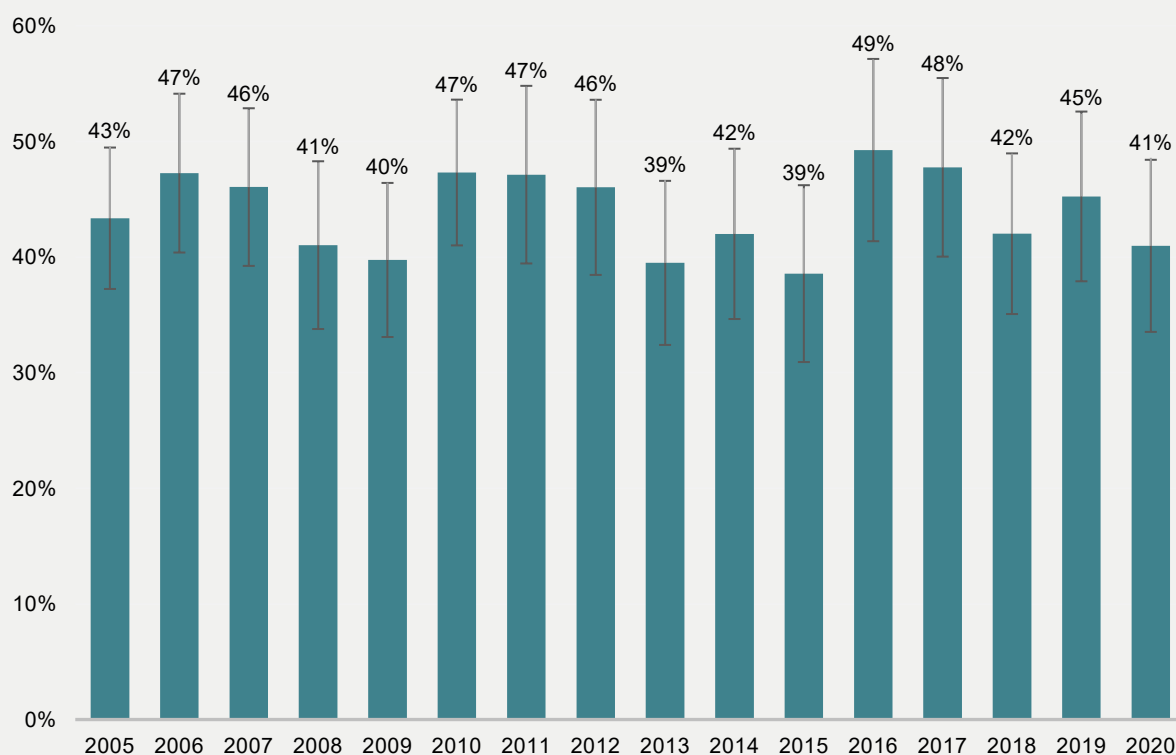
	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2005	1,8 %	(1,5 % - 2,0 %)	69.000	(60.000 - 79.000)
2006	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	65.000	(56.000 - 74.000)
2007	1,8 %	(1,6 % - 2,1 %)	73.000	(64.000 - 83.000)
2008	2,0 %	(1,8 % - 2,3 %)	82.000	(71.000 - 92.000)
2009	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	55.000	(46.000 - 64.000)
2010	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	58.000	(50.000 - 67.000)
2011	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	67.000	(58.000 - 76.000)
2012	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	64.000	(55.000 - 73.000)
2013	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	59.000	(50.000 - 68.000)
2014	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	55.000	(46.000 - 63.000)
2015	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 65.000)
2016	1,7 %	(1,4 % - 1,9 %)	71.000	(60.000 - 79.000)
2017	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	66.000	(57.000 - 76.000)
2018	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 75.000)
2019	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 74.000)
2020	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 63.000)

⁷ Det uvægtede antal voldsofre i stikprøven varierer mellem 129 og 191 per år i perioden 2005-2020.

Figur 3 viser udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for vold. I 2020 var andelen af tilfælde, hvor offeret havde anmeldt volden til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab herom på anden vis, 41 pct. Der ses nogen variation mellem årene, men sammenlignes andelen i 2020 med det forudgående år eller med perioden som helhed, er der ingen statistisk signifikante forskelle.

Figur 3

Pct. af ofre for vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 2005-2020, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

4.1

Partnervold

Tabel 9 angiver, hvor stor en del af alle voldsofre der har været udsat for partnervold, baseret på samtlige offerundersøgelser foretaget i årene 2005-2020.

Det ses af tabellen, at godt hvert tyvende voldsoffer har været udsat for partnervold ved det seneste voldstilfælde. Tallet svarer til, at 0,1 pct. af befolkningen – svarende til mellem 4.000 og 5.300 personer i alderen 16-74 år – årligt udsættes for partnervold. I undersøgelsesmateriale er det i perioden 2005-2020 i alt 146 personer, der angiver at have været udsat for

partnervold.⁸ Beregninger vedrørende partnervold er derfor baseret på et yderst spinkelt tal-
materiale og følgelig behæftet med stor usikkerhed.

Tabel 9

Omfanget af partnervold, 2005-2020.

	Andel
Andel af volds ofre udsat for partnervold	7 %
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %
Estimeret antal årligt udsatte	4.360
95 % - sikkerhedsintervaller	<i>(4.000-5.300)</i>

Det er desuden forsøgt undersøgt, om der er sket forandringer over årene med hensyn til andelen, der har været udsat for partnervold. Det skal pointeres, at det følgende er beregnet på et meget spinkelt datagrundlag, og små forskelle vil derfor føre til større procentvise forskelle. Andelen af volds ofre, der i 2020 angav at have været udsat for partnervold, var 14 pct.⁹ Der er således indikationer på, at andelen af volds ofrene, der er udsat for partnervold, er steget i løbet af perioden, men som følge af at datagrundlaget er meget småt, er resultaterne yderst usikre.

Partnervold begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder. I knap 90 pct. af de rapporterede tilfælde i denne undersøgelse var offeret en kvinde. Set i forhold til andelen af befolkningen svarer det til, at cirka 0,3 pct. af kvinderne og 0,1 pct. af mændene i befolkningen det seneste år har været udsat for partnervold.

Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem anmeldelsestilhøjeligheden blandt ofre for partnervold og øvrige volds ofre.

⁸ Der er her tale om det uvægtede antal ofre i stikprøven.

⁹ Det uvægtede antal ofre for partnervold i 2020 var 16.

4.2

Psykisk vold

Fra 2020 er der i offerundersøgelsen spurgt ind til psykisk vold¹⁰. Andelen, der angiver at have været udsat for psykisk vold inden for de seneste 5 år fra besvarestidspunktet, var 6,8 pct. Andelen af de adspurgte 16-74-årige i 2020, der havde oplevet sig udsat for psykisk vold inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet, var 2,5 pct. Dette svarer til, at mellem 97.000 og 120.000 af de 16-74-årige i 2020 havde oplevet sig udsat for psykisk vold inden for det seneste år. Da 2020 er første år, hvor der indgår spørgsmål om psykisk vold, er det ikke muligt at belyse udviklingen.

Tabel 10

Omfanget af psykisk vold, 2020

	Andel
Andel udsatte for psykisk vold de seneste 5 år	6,8 %
Andel udsatte for psykisk vold inden for det seneste år	2,5 %
Estimeret antal årligt udsatte	108.200
95 % - sikkerhedsintervaller	(97.000 – 120.000)

Seks pct. af dem, der har været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, har selv anmeldt det til politiet, mens politiet har fået det at vide på en anden måde i yderligere fire pct. tilfældene.

¹⁰ Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Har du inden for de seneste 5 år været udsat for psykisk vold? Det vil sige, at en person nært knyttet til din husstand gentagne gange over en periode har udsat dig for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd med henblik på at styre dig.”

Voldtægt og øvrige seksuelle krænkelser

Det skal indledningsvist bemærkes, at fra og med 2019 er der ændret i spørgsmålsformuleringen i offerundersøgelsen, således at spørgsmålet, der tidligere blev formuleret som udsathed for tvangssamleje, nu formuleres som udsathed for voldtægt.¹¹ Denne ændring i spørgsmålsformuleringen synes dog ikke at have haft betydning for besvarelsene. På den baggrund og for at øge læsevenligheden anvendes betegnelsen voldtægt i indeværende afsnit for hele perioden siden 2008. Det skal understreges, at det uanset betegnelsen er usikkert, i hvilket omfang der er tale om voldtægt i juridisk forstand.¹² Yderligere er spørgsmålet fra og med 2019 også stillet til mænd, mens det førhen alene blev stillet til kvinder. I alt 46 mandlige respondenter i stikprøven angav i 2019 og 2020, at de har været udsat for voldtægt i løbet af de seneste fem år.

Det skal understreges, at tallene vedrørende voldtægt er baseret på relativt få observationer. I undersøgelsesmateriale er det i alt 1.200 respondenter i perioden 2008 til 2020, som angiver at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år. Heraf angiver 260 respondenter, at det skete inden for de seneste 12 måneder. De følgende beregninger er derfor baseret på et spinkelt materiale og følgelig behæftet med betydelig usikkerhed.

Til spørgsmålet om udsathed for voldtægt eller forsøg herpå inden for *de seneste fem år* er det i gennemsnit for alle årene 2008-2020 1,5 pct. af de kvindelige respondenter, der svarer bekræftende. Den gennemsnitlige andel for perioden svarer til, at cirka 31.800 kvinder årligt tilkendegiver, at de inden for de seneste fem år har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 30.000 og højst 33.000 kvinder. I 2020 angav 2,4 pct. af de kvindelige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år, jf. tabel 11. Denne andel er statistisk signifikant større end gennemsnittet for hele den undersøgte periode, men på samme niveau som ved undersøgelserne i knap seneste halvdel af perioden. Dette indikerer altså en stigning i udsathed, men idet spørgsmålet dækker en periode på fem år, er det ikke muligt at komme årstal for stigningen nærmere. Det skal igen understreges, at udregningerne er baseret på meget få observationer, hvilket betyder, at udsving let kan forekomme.

¹¹ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, altså at en person ved brug af vold, eller trusler om vold, har forsøgt at tvinge dig til eller rent faktisk har tvunget dig til samleje?".

¹² For yderligere herom, se rapporten: Pedersen et. al 2020: "Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2019".

Tabel 11

Ofre for voldtægt inden for den seneste femårige periode, 2008-2020, pct.

	Andel ofre (mænd og kvinder)	Andel ofre (kvinder)
2008	-	0,7 %
2009	-	1,0 %
2010	-	0,9 %
2011	-	1,3 %
2012	-	0,9 %
2013	-	1,2 %
2014	-	1,4 %
2015	-	1,9 %
2016	-	2,0 %
2017	-	1,8 %
2018	-	2,2 %
2019	1,3 %	2,2 %
2020	1,4 %	2,4 %
I alt	1,4 % (N=183)	1,5 % (N=1154)

Gennemsnitligt set over perioden 2008 til 2020 angiver 0,3 pct. af kvinderne årligt at være blevet udsat for voldtægt eller forsøg *herpå inden for det seneste år*. I 2020 var denne andel 0,4 pct. af kvinderne. I perioden 2018-2020 var andelen af kvinder, der angav at have været udsat for voldtægt inden for det seneste år, 0,5 pct., hvilket er statistisk signifikant højere end den gennemsnitlige andel for perioden 2008-2017. Det er ikke muligt at lave denne analyse år for år, da materialet er for lille og usikkerhederne dermed bliver for store. Den gennemsnitlige procentandel for perioden fra 2018-2020 svarer til cirka 11.800 kvinder pr. år. Med sikkerhedsintervaller på 95 pct. er der tale om mindst 9.300 og højst 14.000 kvindelige ofre for voldtægt pr. år. Som beskrevet ovenfor danner materialet dog ikke grundlag for mere specifikke analyser.

Det er lidt mindre end hver fjerde voldtægt, som offeret har anmeldt til politiet, eller som politiet har fået kendskab til på anden vis.

5.1

Øvrige seksuelle krænkelser

Tabel 12 viser, hvor stor en del af befolkningen der i 2019-2020 har angivet at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt det seneste år. Dette spørgsmål indgik for første gang i undersøgelsen i 2019, hvorfor alene resultater fra disse år præsenteres.¹³

Det ses af tabellen, at 1,2 pct. af befolkningen – svarende til mellem 44.000 og 60.000 personer i alderen 16-74 år – i 2020 angiver at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt. I undersøgelsesmateriale er det i 2020 i alt 135 personer, der angiver at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt.¹⁴ Beregninger er derfor baseret på et relativt spinkelt talmateriale og følgelig behæftet med stor usikkerhed.

Tabel 12

Omfanget af udsathed for andre former for seksuelle krænkelser, 2019-2020.

	Andel ofre	95 % - sikkerhedsintervaller	Antal ofre	95 % - sikkerhedsintervaller
2019	1,2 %	(1,0 % - 1,4 %)	53.400	(44.000-62.000)
2020	1,2 %	(1,0 % - 1,4 %)	52.400	(44.000-60.000)

Seksuelle krænkelser begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder, idet knap 80 pct. af ofrene udsat herfor var kvinder i 2019-2020. I knap halvdelen af de seksuelle krænkelser drejer det sig om berøring intime steder på kroppen, en femtedel vedrører blottelse, en femtedel har været udsat for uberettiget videregivelse af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, mens den seksuelle krænkelser har været af typen oralsex i en ottendedel af tilfældene. Det skal bemærkes, at respondenterne har mulighed for at vælge flere typer af seksuelle krænkelser¹⁵.

Fra og med august 2020 er der stillet spørgsmål om sexafpresning, hvilket dækker over offentliggørelse, eller trussel herom, af billeder/videomateriale af seksuel karakter. I alt har kun

¹³ Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan fx være blottelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, eller lignende seksuel krænkelser, hvor det var imod din vilje?”. Det bemærkes, at den del af spørgsmålet, der angår videregivelse af meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, også indgik i undersøgelsen i 2018, men som en del af spørgsmål vedrørende kriminalitet begået på internettet.

¹⁴ Der er her tale om det uvægtede antal ofre i stikprøven.

¹⁵ De angivne andele for de forskellige typer af øvrige seksuelle krænkelser i dette afsnit kan ikke sammenlignes med tallene fra offerundersøgelsen 2019, da der har været fejl i både dataleverancen og databehandlingen. Fejlen er nu rettet.

tre personer svaret bekræftende på disse spørgsmål, og der foretages derfor ikke analyser af denne type kriminalitet.

6

Kriminalitet begået på internettet

Andelen af de adspurgte 16-74-årige, der i 2020 angav at have været udsat eller forsøgt udsat for fem typer af kriminalitet begået på internettet – misbrug af kortoplysninger, bedrageri ved samhandel på internettet, kontaktbedrageri, misbrug af personoplysninger og hadefulde ytringer¹⁶ – inden for det seneste år, var 12 pct., jf. tabel 13.¹⁷ Dette svarer til, at mellem 483.000 og 531.000 personer havde oplevet sig udsat eller forsøgt udsat for de pågældende former for kriminalitet begået på internettet inden for det seneste år.¹⁸ Hadefulde ytringer er først kommet med i spørgsmålet i 2020, så derfor er tallene fra tidligere år ikke direkte sammenlignelige.

Tabel 13

Ofre for kriminalitet begået på internettet, inklusive forsøg, 2018-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2018	8 %	(7,6 % - 8,6 %)	318.000	(298.000 - 339.000)
2019	10 %	(9,8 % - 10,9 %)	449.000	(422.000 - 470.000)
2020	12 %	(11,3 % - 12,4 %)	509.000	(483.000 - 531.000)

Af de, der har været udsat eller forsøgt udsat for kriminalitet via internettet, har 38 pct. angivet, at de reelt blev udsat, mens de øvrige har angivet, at det forblev ved et forsøg. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen reelt udsat i 2019. Det skal i denne forbindelse nævnes, at flere blandt de adspurgte personer kan have været udsat for forsøg på kriminalitet begået på internettet, uden at de har været opmærksomme herpå, eller uden at

¹⁶ Nogle typer af hadefulde ytringer er kriminaliseret i den danske straffelovs bestemmelser: § 266 (trusler), § 266 b (alvorlige hadefulde ytringer), § 267 (æreskrænkelser) og § 268 (bagvaskelser). Det er uvist, i hvilket omfang det, de adspurgte angiver at have været udsat for, i alle tilfælde er kriminaliseret i dansk lov.

¹⁷ I 2018 indeholdt spørgsmålet vedrørende udsathed for kriminalitet begået på internettet også udsathed for uberettiget videredeling af private billeder, videoer eller meddelelser. Denne type af kriminalitet er ikke inkluderet i afgrænsningen af kriminalitet begået på internettet fra 2019 og frem, men indgår derimod i afsnittet om seksuelle krænkelser. Andelen af udsatte for uberettiget videredeling af private billeder, videoer eller meddelelser er relativt set så lille, at den ikke har nævneværdig betydning for den samlede andel udsat for kriminalitet begået på internettet. Endvidere skal det bemærkes, at uberettiget videredeling ikke nødvendigvis foregår digitalt eller over internettet.

¹⁸ Det uvægtede antal ofre for kriminalitet begået på internettet i stikprøven var 836 i 2018, 1.196 i 2019 og 1.554 i 2020.

respondenterne har vurderet forsøget som en kriminel handling og dermed ikke på den baggrund har svaret bekræftende på spørgsmålet. Dette kan eksempelvis angå modtagelse af mail med forsøg på kontaktbedrageri. Tabel 14 viser, at andelen af personer, der angiver at have været udsat for mindst en af de fem typer af kriminalitet begået på internettet inden for det seneste år, var fem pct. i 2020. Igen skal det bemærkes, at tallene for 2020 ikke er direkte sammenlignelige med de forudgående år, da de forudgående år ikke inkluderer hadefulde ytringer.¹⁹ De fem pct. udsatte svarer til, at mellem 178.000 og 208.000 i befolkningen har været udsat for en eller flere af de fem typer af kriminalitet begået på internettet inden for det seneste år.

Tabel 14

Ofre for kriminalitet begået på internettet, eksklusive forsøg, 2018-2020, andel og estimeret antal med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
2018	3 %	(3,0 % - 3,7 %)	131.000	(117.000 – 144.000)
2019	4 %	(3,6 % - 4,3 %)	171.000	(156.000 – 186.000)
2020	5 % ²⁰	(4,2 % - 4,9 %)	194.000	(178.000 – 208.000)

¹⁹ Beregnes andel udsatte alene for mindst en af de fire typer, der tidligere har været med i spørgeskemaet (misbrug af betalingsoplysninger, bedrageri ved varekøb, kontaktbedrageri samt identitetstyveri) er denne fire pct. Sammenlignes denne andel udsatte i 2020 (det vil sige fratrukket de respondenter, som udelukkende har været udsat for hadefulde ytringer), med tilsvarende andel i 2019, er der ikke signifikant forskel på andelen af udsatte de to år.

²⁰ Grundet afrunding (4,6 pct. afrundet til 5 pct.) fremstår det som om, at den estimerede andel ligger uden for det beregnede sikkerhedsinterval.

Blandt de personer, der blev ofre for kriminalitet begået på internettet, angår størstedelen misbrug af betalingskortoplysninger – svarende til, at lidt mere end to pct. af befolkningen i alderen 16-74 år i 2020 angiver at have været udsat for dette inden for det seneste år, jf. tabel 15 – mens også en relativt stor andel angiver at have været udsat for bedrageri ved køb af varer/ydelser på internettet (svarende til 1,4 pct. af befolkningen).

Tabel 15

Ofre for kriminalitet begået på internettet, eksklusive forsøg, 2020, fordelt efter type af kriminalitet.

	Andel	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval
Misbrug af betalingskortoplysninger	2,3 %	(2,1 % - 2,6 %)	100.200	(87.000-111.000)
Samhandel på internettet	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	60.700	(52.000-69.000)
Kontaktbedrageri (dvs. overført penge til en person, som viste sig at være en bedrager)	0,3 %	(0,2 % - 0,4 %)	14.500	(10.000-18.000)
Misbrug af personoplysninger	0,4 %	(0,3 % - 0,5 %)	17.200	(13.000-22.000)
Hadefulde ytringer	0,5 %	(0,4 % - 0,6 %)	21.100	(16.000-26.000)

7

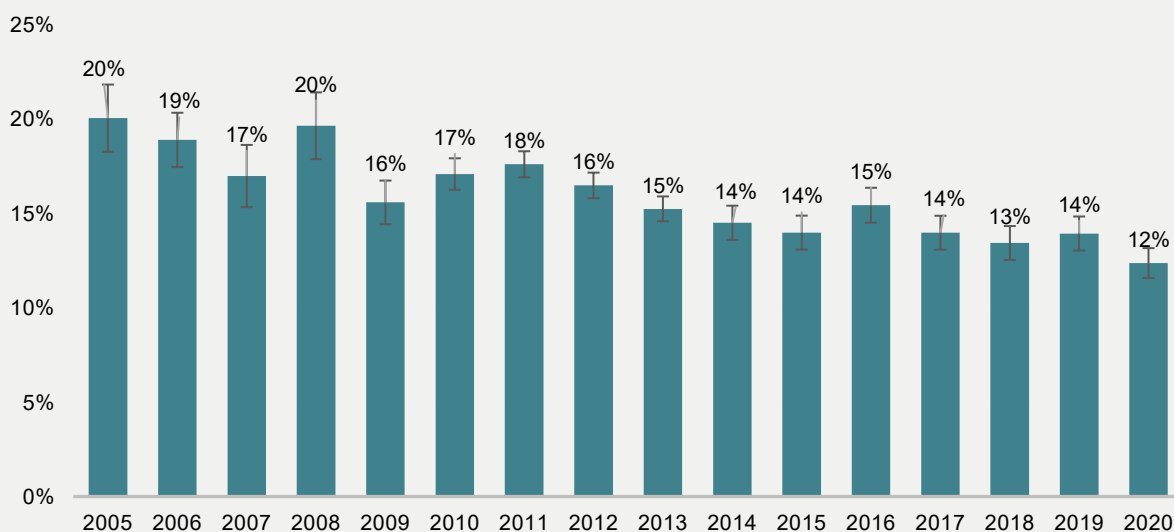
Den samlede udsathed for tre former for kriminalitet

I det følgende ses på udviklingen for tyveri, hærværk og vold samlet. De øvrige typer af kriminalitet indgår ikke i denne analyse, da de tidligere offerundersøgelser typisk alene har omfattet de tre nævnte former for kriminalitet.

Af de adspurgte 16-74-årige i 2020 var det 12 pct., der oplyste, at de i løbet af de seneste 12 måneder forud for undersøgelsen havde været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk, jf. figur 4. Dette tal svarer til mellem 495.000 og 562.000 personer. Andelen, der i 2020 var udsat for tyveri, vold og/eller hærværk, er statistisk signifikant mindre end andelen af udsatte det forudgående år, ligesom der er sket et statistisk signifikant fald i udsathed over hele perioden, når 2020 sammenlignes med 2005-2019.

Figur 4

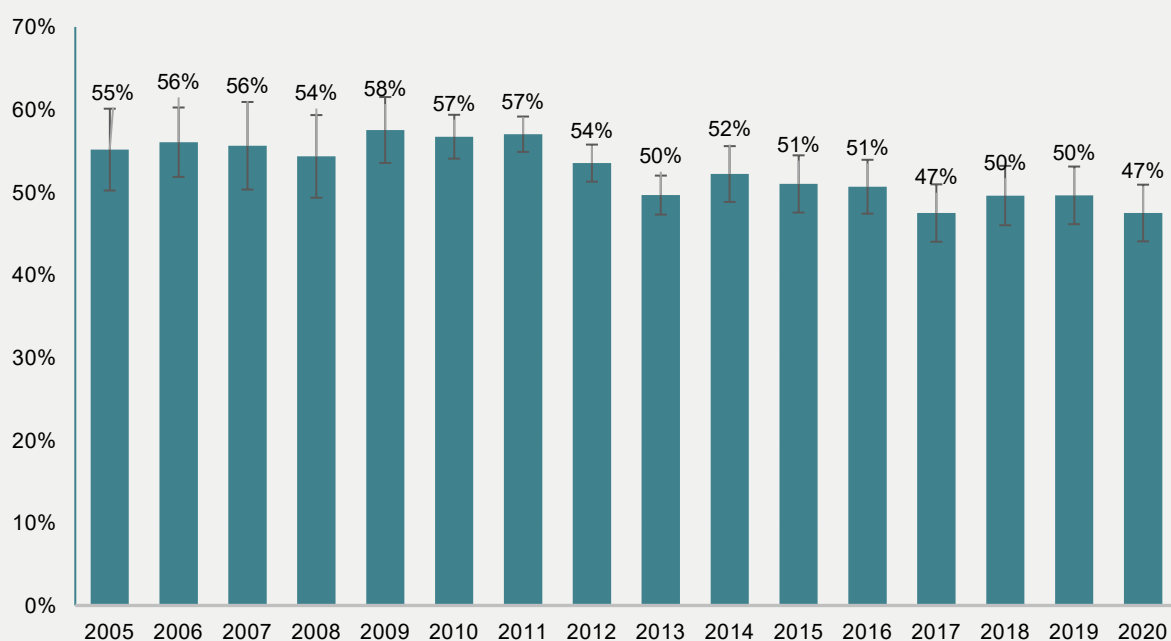
Pct. af ofre der har oplevet sig udsat for tyveri, vold og/eller hærværk inden for det seneste år forud for besvarestidspunktet, 2005-2020, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

Af figur 5 fremgår det, at andelen af ofre for tyveri, hærværk og vold, der har anmeldt mindst ét af disse tilfælde til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab herom på anden vis, var 47 pct. i 2020. Denne andel er ikke statistisk signifikant forskellig fra andelen i 2019, men statistisk signifikant mindre end for den øvrige del af perioden samlet set, hvilket afspejler, at anmeldelsestilbøjeligheden i den sidste del af perioden har ligget noget lavere end i den første del.

Figur 5

Pct. af ofre for tyveri, hærværk og vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab om forholdet på anden vis, 2005-2020, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

8

Bekymring for kriminalitet

Blandt de adspurgte i 2020 var det 10 pct., der svarede, at de næsten hele tiden eller ofte bekymrede sig om deres personlige risiko for at blive udsat for kriminalitet, mens andelen, der sjældent eller aldrig bekymrede sig om denne risiko, var 65 pct., jf. tabel 15. Andelen, der svarer 'næsten hele tiden' eller 'ofte', er statistisk signifikant mindre end både foregående år og den samlede periode fra 2005-2019, mens andelen, der svarer 'sjældent' eller 'aldrig', er statistisk signifikant større end perioden fra 2005-2019, ligeledes er den statistisk signifikant større, hvis der sammenlignes med 2019 alene. Tendensen i retning af mindre bekymring for at blive udsat for kriminalitet ses særligt fra 2017 og frem. Perioden før er præget af fluktuationer.

Tabel 15

Fordeling af svarpersoner efter bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2005-2020, pct.

	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle	n
2005	2 %	11 %	26 %	40 %	22 %	100 %	1.941
2006	1 %	11 %	21 %	40 %	27 %	100 %	2.843
2007	2 %	10 %	20 %	39 %	29 %	100 %	1.988
2008	3 %	16 %	24 %	35 %	22 %	100 %	1.941
2009	3 %	10 %	18 %	34 %	36 %	100 %	7.552
2010	2 %	9 %	17 %	34 %	37 %	100 %	11.611
2011	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.734
2012	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.549
2013	2 %	11 %	24 %	39 %	25 %	100 %	11.393
2014	2 %	10 %	24 %	40 %	24 %	100 %	11.487
2015	2 %	9 %	25 %	42 %	22 %	100 %	11.465
2016	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %	12.142
2017	2 %	12 %	29 %	41 %	16 %	100 %	11.674
2018	2 %	10 %	28 %	42 %	19 %	100 %	11.234
2019	2 %	10 %	28 %	42 %	17 %	100 %	11.311
2020	1 %	9 %	26 %	46 %	19 %	100 %	13.202

Siden 2015 har der i offerundersøgelsen indgået spørgsmål vedrørende den samfundsmæssige bekymring for kriminalitet. Det bemærkes dog, at disse spørgsmål kun er indgået i årets tre sidste måneder i 2015, hvorfor stikprøven i 2015 er væsentligt mindre end stikprøven i 2016-2020. Af tabel 16 fremgår, at det i 2020 var 14 pct., der var meget bekymret for kriminalitet i samfundet, mens godt halvdelen – 59 pct. – kun var lidt eller slet ikke bekymret for kriminalitet i samfundet. Andelen, der i 2020 var meget bekymret for kriminalitet i samfundet, er statistisk signifikant mindre end både tilsvarende andel i 2019 og samlet for perioden 2016 til 2019. Samtidig med dette er andelen, der i 2020 kun var lidt eller slet ikke bekymret for kriminalitet i samfundet, statistisk signifikant større end i 2019 og end i perioden 2016 til 2019 samlet set.²¹

Tabel 16

Fordeling af svarpersoner efter bekymring for kriminalitet i samfundet, 2015-2020, pct.

	Meget bekymret	En del bekymret	Kun lidt bekymret	Slet ikke bekymret	Alle	n
2015	18 %	26 %	41 %	15 %	100 %	2.648
2016	21 %	30 %	37 %	12 %	100 %	12.144
2017	20 %	30 %	38 %	11 %	100 %	11.682
2018	18 %	29 %	40 %	13 %	100 %	11.236
2019	18 %	30 %	40 %	12 %	100 %	11.321
2020	14 %	27 %	44 %	16 %	100 %	13.212

²¹ Grundet den store forskel i stikprøvestørrelse sammenlignes ikke med 2015.

9

Litteratur

Gerell, M., Kardell, J., & Kindgren, J. (2020). Minor covid-19 association with crime in Sweden. *Crime Science*, 9(1),

Mannov, J., Østergård, C., & Kjær Minke, L. (2020). Kriminalitetsudviklingen i Danmark under Covid-19 pandemien. Det Kriminalpræventive Råd.

Pedersen, Anne-Julie B., Kyvsgaard, Britta & Balvig, Flemming (2020): "Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2019". Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet.
Offerundersøgelserne 2005-2020. Hovedtal.

Forfattere

Anne-Julie Boesen Pedersen, Mikkel Møller Okholm og Flemming Balvig

Dato

Juni 2021

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

E-mail

jm@jm.dk

ISBN

978-87-93469-56-3.